

CURTEA
DE APEL CHIȘINĂU

2043, mun. Chișinău, str. Teilor 4
www.instante.justice.md; e-mail: cac@justice.md
Tel. (022) 409-209; Fax: (022) 635-355

CHISINAU
COURT OF APPEAL

4 Teilor str., Chișinău 2043
www.instante.justice.md; e-mail: cac@justice.md
Tel. (022) 409-209; Fax: (022) 635-355

Nr. 4-35/1-311 din 18.02.21

Nr. dos. 3a-1410/20/2-20066681-02-3a-10122020

Curtea Constituțională a RM
Or. Chișinău, str. Alexandru Lăpușeanu nr. 28
MD – 2004

În procedura Curții de Apel Chișinău se află spre examinarea acțiunea civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Buruiană Sergiu către Inspectoratul pentru Protecția Mediului privind anularea actului administrativ individual defavorabil și restabilirea în funcție publică.

La data de 10 februarie 2021, Victor Panțiru, în interesele apelantului Buruiană Sergiu a depus cerere privind ridicarea excepției de neconstituționalitate și sesizarea Curții Constituționale în vederea verificării constituționalității normei.

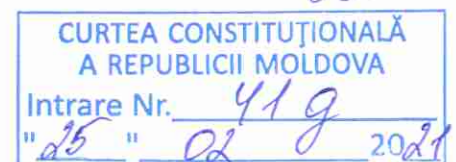
Prin Încheierea Curții de Apel Chișinău din 17.02.2021, s-a admis cererea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate și sesizarea Curții Constituționale în vederea verificării constituționalității textului „confirmă sau modifică propunerea instituției care evaluează integritatea instituțională cu privire la aprecierea comportamentului agentului public testat și constată, prin încheiere rezultatele testării integrității profesionale”, din art. 343⁸ alin.(2) Cod procedură civilă, a art. 343⁸ Cod de procedură civilă în partea examinării rezultatelor testării integrității profesionale fără citarea și participarea agentului public testat și a textului „de către instituția care evaluează integritatea instituțională”, din art.343⁸ alin.(4) Cod de procedură civilă.

Prin urmare, Curtea de Apel Chișinău vă expediază **Sesizarea** depusă de Victor Panțiru, în interesele apelantului Sergiu Buruiană și **Încheierea Curții de Apel Chișinău din 17.02.2021**, adoptată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Buruiană Sergiu către Inspectoratul pentru Protecția Mediului privind anularea actului administrativ individual defavorabil și restabilirea în funcție publică.

Anexă: Copia autenticată a încheierii CAC din 17.02.2021;
Cererea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate (în original);
Sesizarea privind excepția de neconstituționalitate (în original);
Cerere de chemare în judecată + anexe (copie);
Referința(copie).

Vicepreședintele
Curții de Apel Chișinău

Nelea Budăi

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ A REPUBLICII MOLDOVA

str. Alexandru Lăpușeanu nr. 28, Chișinău MD 2004, Republica Moldova

S E S I Z A R E

privind excepția de neconstituționalitate a textului „confirmă sau modifică propunerea instituției care evaluează integritatea instituțională cu privire la aprecierea comportamentului agentului public testat și constată, prin încheiere, rezultatele testării integrității profesionale” din art. 343⁸ alin. (2) Cod de procedură civilă, a art. 343⁸ Cod de procedură civilă în partea examinării rezultatelor testării integrității profesionale fără citarea și participarea agentului public testat și a textului „de către instituția care evaluează integritatea instituțională” din art. 343⁸ alin. (4) Cod de procedură civilă

A. AUTORUL EXCEPȚIEI DE NECONSTITUȚIONALITATE

1. Nume: **BURUIANĂ** 2. Prenume: **Sergiu**

5. Numele și prenumele reprezentantului: **Victor PANȚÎRU**

6. Ocupația reprezentantului : **Avocat**

7. Adresa reprezentantului:

B. INFORMAȚII PERTINENTE DESPRE CAZUL DEDUS JUDECĂȚII INSTANȚEI DE DREPT COMUN

Reclamantul Sergiu Buruiană s-a adresat în instanță cu cererea de chemare în judecată în contencios administrativ împotriva Inspectoratului pentru Protecția Mediului privind anularea actului administrativ individual defavorabil și restabilirea în funcție.

În argumentarea cererii de chemare în judecată a relatat că la 25.02.2019 a fost adoptată decizia de inițiere a testării integrității profesionale în cadrul Inspectoratului pentru Protecția Mediului, autorizată prin încheierea Judecătorei Chișinău, sediul Centru din 05.03.2019.

La 28.01.2020, prin Încheierea Judecătorei Chișinău sediul Centru, au fost apreciate și autorizate rezultatele testării integrității profesionale efectuate în cadrul Inspectoratului pentru Protecția Mediului. Potrivit pct. 3 din această încheiere, comportamentul reclamantului a fost apreciat cu calificativul "negativ", pe motiv că a încălcat prevederile art. 7, alin. (2), lit. a) din Legea cu privire la evaluarea integrității instituționale.

La 08.05.2020 a avut loc ședința Comisiei de disciplină a Inspectoratului pentru Protecția Mediului cu privire la examinarea raportului privind efectuarea anchetei de serviciu pe cazul înregistrării rezultatului negativ al testului de integritate profesional și neadmitere a manifestărilor de corupție, efectuat de Centrul Național Anticorupție asupra agenților publici din cadrul IPM. Comisia de disciplină a propus conducerii IPM aplicarea în privința lui Sergiu Buruiană a sancțiunii disciplinare sub formă de destituire din funcția publică.

Prin Hotărârea nr. 3-1312/2020 din 29 octombrie 2020 emisă de către Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani s-a dispus respingerea cererii de chemare în judecată în contencios administrativ depusă de Sergiu Buruiană împotriva Inspectoratului pentru Protecția Mediului și terțului Centrul Național Anticorupție privind anularea ordinului Inspectoratului pentru Protecția Mediului nr. 275-p din 19.05.2020 și restabilirea lui Sergiu Buruiană în funcția de inspector principal în cadrul Inspectoratului pentru Protecția Mediului Florești ca fiind neîntemeiată.

Hotărârea instanței de fond a fost atacată cu apel la Curtea de Apel Chișinău, iar la moment cauza este pe rolul instanței de apel.

C. OBIECTUL SESIZĂRII

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie textului „confirmă sau modifică propunerea instituției care evaluează integritatea instituțională cu privire la aprecierea comportamentului agentului public testat și constată, prin încheiere, rezultatele testării integrității profesionale” din art. 343⁸ alin. (2) Cod de procedură civilă, a art. 343⁸ Cod de procedură civilă în partea examinării rezultatelor testării integrității profesionale fără citarea și participarea agentului public testat și a textului „de către instituția care evaluează integritatea instituțională” din art. 343⁸ alin. (4) Cod de procedură civilă.

D. ARGUMENTAREA INCIDENȚEI UNUI DREPT SAU A MAI MULTOR DREPTURI DIN CONSTITUȚIE

Susținem că prevederile legale contestate în fața Curții Constituționale sunt contrare următoarelor norme din Legea fundamentală:

Articolul 1. Statul Republica Moldova

„[...] (3) Republica Moldova este un stat de drept, democratic, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile lui, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme și sunt garantate.”

Articolul 20. Accesul liber la justiție

„(1) Orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime.

(2) Nici o lege nu poate îngreuna accesul la justiție.”

Articolul 43. Dreptul la muncă și la protecția muncii

„(1) Orice persoană are dreptul la muncă, la libera alegere a muncii, la condiții echitabile și satisfăcătoare de muncă, precum și la protecția împotriva șomajului. [...]”

Articolul 54. Restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți

„[...] (2) Exercițiul drepturilor și libertăților nu poate fi supus altor restrângeri decât celor prevăzute de lege, care corespund normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional și sunt necesare în interesele securității naționale, integrității teritoriale, bunăstării economice a țării, ordinii publice, în scopul prevenirii tulburărilor în masă și infracțiunilor, protejării drepturilor, libertăților și demnității altor persoane, împiedicării divulgării informațiilor confidențiale sau garantării autorității și imparțialității justiției. [...]”

(4) Restrângerea trebuie să fie proporțională cu situația care a determinat-o și nu poate atinge existența dreptului sau a libertății.”

Prevederile legale contestate în fața Curții Constituționale sunt contrare următoarelor norme din Convenția pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților fundamentale

Articolul 6 § 1 - Dreptul la un proces echitabil

„Orice persoană are dreptul la judecarea cauzei sale în mod echitabil, în mod public și în termen rezonabil, de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptate împotriva sa. Hotărârea trebuie să fie pronunțată în mod public, dar accesul în sala de ședință poate fi interzis presei și publicului pe întreaga durată a procesului sau a unei părți a acestuia, în interesul

moralității, al ordinii publice ori al securității naționale într-o societate democratică, atunci când interesele minorilor sau protecția vieții private a părților la proces o impun, sau în măsura considerată absolut necesară de către instanță când, în împrejurări speciale, publicitatea ar fi de natură să aducă atingere intereselor justiției. [...]"

Articolul 13 - Dreptul la un remediu efectiv

„Orice persoană, ale cărei drepturi și libertăți recunoscute de prezenta Convenție au fost încălcate, are dreptul de a se adresa efectiv unei instanțe naționale, chiar și atunci când încălcarea s-ar datora unor persoane care au acționat în exercitarea atribuțiilor lor oficiale.”

E. ARGUMENTAREA PRETINSEI ÎNCĂLCĂRI A UNUIA SAU A MAI MULTOR DREPTURI GARANTATE DE CONSTITUȚIE

1. Parlamentul Republicii Moldova a adoptat la 23.12.2013 Legea nr. 325 privind evaluarea integrității instituționale. Actul normativ a intrat în vigoare la 14.02.2014.

2. Această lege are drept scop sporirea responsabilității conducătorilor entităților publice și organelor de autoadministrare pentru dezvoltarea, menținerea și consolidarea climatului de integritate profesională în cadrul entităților publice, asigurarea integrității profesionale a agenților publici, prevenirea și combaterea corupției în cadrul entităților publice, identificarea, evaluarea și înlăturarea riscurilor de corupție din cadrul entităților publice, precum și creșterea numărului de denunțuri privind manifestările de corupție admise de către agenții publici.

3. Potrivit art. 14 din Legea privind evaluarea integrității instituționale nr. 325 din 23.12.2013, decizia motivată de inițiere a testării integrității profesionale în cadrul evaluării integrității instituționale se ia de către instituția care evaluează integritatea instituțională și se autorizează de către instanța de judecată care este competentă în conformitate cu prevederile art.343⁶ din Codul de procedură civilă. Decizia motivată de inițiere a testării integrității profesionale și autorizarea sunt confidențiale până la transmiterea raportului privind rezultatele evaluării integrității instituționale entității publice sau organului de autoadministrare în conformitate cu art.18 alin.(5) din prezenta lege.

4. Art. 17 din aceeași lege stabilește că:

(1) Rezultatul testului de integritate profesională este apreciat drept:

a) pozitiv – dacă agentul public testat a dat dovadă de integritate profesională, respectând obligațiile prevăzute la art.7 alin.(2) lit. a)–c);

b) negativ – dacă agentul public testat nu a respectat obligațiile prevăzute la art.7 alin.(2) lit. a)–c);

c) neconcludent – dacă comportamentul agentului public testat nu permite aprecierea rezultatului testului nici ca pozitiv, nici ca negativ, precum și în situațiile în care testul de integritate profesională a fost realizat cu încălcarea prevederilor prezentei legi.

(2) Materialele testelor de integritate profesională se verifică de către judecătorul din cadrul instanței de judecată care a autorizat decizia motivată de inițiere a testării integrității profesionale. În procesul verificării, judecătorul examinează respectarea de către testor a deciziei motivate, confirmă sau modifică propunerea instituției care

evaluează integritatea instituțională cu privire la aprecierea comportamentului agentului public testat și constată rezultatele testării integrității profesionale în conformitate cu prevederile alin. (1).

(3) Judecătorul dispune, prin încheiere, aprecierea rezultatelor testării integrității profesionale a agenților publici ca rezultate pozitive, negative sau neconcludente. Apreciind rezultatele testării, judecătorul se expune pe marginea comportamentului agentului public testat prin verificarea înregistrării audio/video primare, precum și confirmă redarea comportamentului agentului public testat pe înregistrarea audio/video prelucrată în condițiile art. 19, alin. (8). În situația prevăzută la art. 21, alin. (4), judecătorul dispune, prin aceeași sau prin altă încheiere, restituirea/recuperarea bunurilor de către agentul public testat.

(4) La demersul instituției care evaluează integritatea instituțională, judecătorul soluționează, prin încheiere, orice altă situație apărută în cadrul testării integrității profesionale în vederea asigurării respectării drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, a nedivulgării identității testatorilor și a conspirării activității de testare a integrității profesionale.

5. În vedere aplicabilității normei prevăzute de art. 14 și 17 din Legea privind evaluarea integrității instituționale nr. 325 din 23.12.2013, Parlamentul Republicii Moldova a introdus în Codul de procedură civilă art. 343⁶ - 343⁸ care prevăd procedura de autorizare a testării integrității profesionale și aprecierea rezultatului testului de integritate profesională.

6. Dacă procedura de autorizare a testării își justifică caracterul confidențial, susținem că procedura aprecierii rezultatului testului de integritate nu își justifică caracterul confidențial. În context, agentul public testat nu este citat de către instanța de judecată și nu poate participa la ședința de judecată în care se examinează rezultatul testului. Mai mult decât atât, agentul public testat este lipsit de posibilitatea de a ataca încheierea judecătorească prin care s-a apreciat rezultatul testului de integritate, fapt ce contravine art. 20 și 43 din Constituție.

7. Curtea Europeană a Drepturilor Omului a reținut că problema aprecierii caracterului echitabil al unei proceduri reclamă o evaluare a acesteia în ansamblu (*a se vedea hotărârea Centro Europa S.R.L. și di Stefano v. Italia [MC], 7 iunie 2012, § 197*). Lipsa caracterului echitabil poate să fie corectată, în anumite circumstanțe, de către o instanță superioară (*Schuler-Zgraggen v. Elveția, 24 iunie 1993, § 52*).

8. Tot Curtea a reținut că dreptul de acces la instanță trebuie să fie „concret și efectiv” [*Bellet împotriva Franței, pct. 38; Zubac împotriva Croației (MC), pct. 76-79*]. Efectivitatea dreptului de acces impune ca un individ „să beneficieze de o posibilitate clară și concretă de a contesta un act ce constituie o ingerință în drepturile sale” [*pct. 36; Nunes Dias împotriva Portugaliei*]. Lipsa unei căi de atac care să permită recunoașterea dreptului garantat de art. 6 § 1 la judecarea cauzei sale într-un termen rezonabil duce la o încălcare a art. 13 coroborat cu sau în raport cu art. 6 § 1 [*Konti-Arvantini împotriva Greciei, 2003, pct. 29-30; Nastou împotriva Greciei (nr. 2), 2005, pct. 46-47*].

9. Potrivit Hotărârii Curții Constituționale nr. 10 din 10.05.2016 privind excepția de neconstituționalitate a unor prevederi ale articolului 345 alin. (2) din Codul contravențional Curtea a reținut că „accesul liber la justiție constituie un aspect inerent al dreptului la un proces echitabil, principiu complex, cuprinzând mai multe relații și drepturi fundamentale, prin care se poate garanta exercitarea lui deplină. Accesul la justiție urmează a fi înțeles ca un drept de acces concret și efectiv la o instanță de plină jurisdicție.” În aceeași hotărâre, Curtea a mai reținut că „ (...) dreptul de acces la justiție impune legislatorului obligația de a acorda oricărei persoane toate posibilitățile pentru a accede la instanța de judecată și a asigura efectivitatea dreptului de acces la justiție prin adoptarea unui cadru legislativ adecvat”.

10. În ceea ce privește constituționalitatea textului „*confirmă sau modifică propunerea instituției care evaluează integritatea instituțională cu privire la aprecierea comportamentului agentului public testat și constată, prin încheiere, rezultatele testării integrității profesionale*” din art. 343⁸ alin. (2) Cod de procedură civilă, susținem că această normă contravine prevederilor art. 20 și 43 din Constituție prin faptul că instanța de judecată se expune asupra fondului problemei, ci nu doar asupra procedurii. Or, este inadmisibil ca instanța de judecată să se expună asupra comportamentului agentului public testat printr-o încheiere dată unipersonal, fără participarea agentului public testat și fără ca acesta să aibă posibilitatea de a ataca în instanță încheierea respectivă. Mai mult decât atât, încheierea dată de către instanța de judecată va sta la baza deciziei de destituire din funcție a agentului public, iar angajatorul nu va avea posibilitatea de a emite un ordin, decizie sau hotărâre contrară celor stipulate în încheierea judecătorească și va trebui să se conformeze acesteia.

F. LISTA DOCUMENTELOR RELEVANTE

- materialele cauzei civile nr. 2-20066681-02-3a-10122020

G. DECLARAȚIA ȘI SEMNĂTURA AUTORULUI SESIZĂRII

Declar pe onoare ca informațiile ce figurează în prezentul formular de sesizare sunt exacte.

H. SOLICITĂRILE AUTORULUI SESIZĂRII

Prin prezenta sesizare, solicităm Curții Constituționale a Republicii Moldova declararea ca fiind neconstituțională a:

- textului „*confirmă sau modifică propunerea instituției care evaluează integritatea instituțională cu privire la aprecierea comportamentului agentului public testat și constată, prin încheiere, rezultatele testării integrității profesionale*” din art. 343⁸ alin. (2) Cod de procedură civilă;
- art. 343⁸ Cod de procedură civilă în partea examinării rezultatelor testării integrității profesionale fără citarea și participarea agentului public testat;
- textului „*de către instituția care evaluează integritatea instituțională*” din art. 343⁸ alin. (4) Cod de procedură civilă.

**ONORATĂ CURTE,
primiți distinsele noastre considerații!**

Biroul Asociat de Avocați "Panțiru și Partenerii"
str. A Puskin 26, etaj 3, MD-2012, Chisinau, Moldova

BAA "Panțiru și Partenerii"

-Beatus qui prodest, quibus potest-

Locul: *mun. Chișinău, Republica Moldova*
Data: *10 februarie 2021*

Victor PANȚIRU, avocat

(semnătura autorului sesizării)

Dosarul nr. 3a-1410/20
2-20066681-02-3a-10122020

ÎNCHEIERE

17 februarie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curtii de Apel Chișinău

În componență:

Președintele ședinței de judecată

Minciuna Anatolie

Judecătorii

Muruianu Ion și Palanciuc Ecaterina

Grefier

Sechiraș Doina

Examinând în ședință publică cererea de apel depusă de către Buruiană Sergiu împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani din 29 octombrie 2020, prin care s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de Buruiană Sergiu împotriva Inspectoratului pentru Protecția Mediului și terțului Centrul Național Anticorupție privind anularea actului administrativ individual defavorabil și restabilirea în funcția publică, instanța,

CONSTATĂ :

Pretențiile reclamantului :

1. La data de 18 iunie 2020, reclamantul Buruiană Sergiu s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva Inspectoratului pentru Protecția Mediului și terțului Centrul Național Anticorupție privind anularea actului administrativ individual defavorabil și restabilirea în funcția publică.
2. În motivarea cererii reclamantul a invocat că, la 25.02.2019 a fost adoptată decizia de inițiere a testării integrității profesionale în cadrul Inspectoratului pentru Protecția Mediului, autorizată prin încheierea Judecătoriei Chișinău sediul Centru din 05.03.2019, care până în prezent nu i-a fost adusă la cunoștință.
3. Ulterior, la 03 septembrie 2019 a fost adoptată decizia de prelungire a efectuării testării integrității profesionale, care a fost autorizată prin încheierea Judecătoriei Chișinău sediul Centru din 05.09.2019, care, de asemenea, nu i-a fost adusă la cunoștință.
4. Susține că, la 28.01.2020, prin încheierea Judecătoriei Chișinău sediul Centru, au fost apreciate și autorizate rezultatele testării integrității profesionale efectuate în cadrul Inspectoratului pentru Protecția Mediului.
5. Indică că, potrivit pct.3 din această încheiere, comportamentul reclamantului a fost apreciat cu calificativul negativ, pe motiv că a încălcat prevederile art.7 alin.(2) lit.a) din Legea cu privire la evaluarea integrității instituționale, ce rezultă din următoarea situație: la o dată nestabilă, simulând situația virtuală privind scoaterea ilegală a puieților de pe teritoriul fondului forestier, s-au prezentat doi agenți publici, unul din cadrul Inspecției pentru Protecția Mediului Florești și unul din cadrul Ocolului Silvic. Agentul public din cadrul Inspecției pentru Protecția Mediului, Sergiu Buruiană a menționat că are un apel telefonic și

urmează să întocmească un proces verbal, la care testorul a reacționat, solicitând să rezolve situația pe loc, fără întocmirea procesului verbal, iar dacă va fi întrebat să spună că nu era nimeni deja, Sergiu Buruiană s-a consultat cu agentul public din cadrul Moldsilva referitor la suma prejudiciului și amenzii, la care ultimul a menționat că amenda constituie 1200 lei plus prejudiciul și să vadă deja cum face. Testorul a întrebat dacă jumătate va fi normal, la care agentul public din cadrul Moldsilva a spus că va fi normal, ulterior testorul a scos 600 lei și i-a transmis agentului public Buruiană Sergiu.

6. Indică că, la 08.05.2020, a avut loc ședința Comisiei de disciplină a Inspectoratului pentru Protecția Mediului, cu privire la examinarea raportului privind efectuarea anchetei de serviciu pe cazul înregistrării rezultatului negativ al testului de integritate profesională și neadmitere a manifestărilor de corupție, efectuat de Centrul National Anticorupție asupra agenților publici din cadrul IPM.
7. Ca rezultat, Comisia de disciplină a propus conducerii IPM aplicarea în privința lui Sergiu Buruiană a sancțiunii disciplinare sub formă de destituire din funcția publică.
8. La 19.05.2020, prin ordinul Inspectoratului pentru Protecția Mediului nr.275-d din 19.05.2020, s-a aplicat în privința lui Sergiu Buruiană, sancțiunea disciplinară sub formă de destituire din funcția publică, cu încetarea raportului de serviciu începând cu 20.05.2020.
9. Consideră că procedura testării integrității profesionale și sancțiunea aplicată s-au desfășurat cu încălcări, iar Legea nr.325 din 23.12.2013 cu privire la evaluarea integrității instituționale nu stabilește suficiente garanții pentru agentul public vizat, fapt ce contravine Convenției Europene a Drepturilor Omului, subsidiar jurisprudenței CtEDO, iar acele garanții care sunt consfințite prin Legea privind evaluarea integrității instituționale nr.325 din 23.12.2013, nu au fost respectate de către agenții statului (testorii).
10. Invocă faptul că reclamantului i s-a încălcat dreptul la o apărare efectivă, or art.7 alin.(1) lit.c) din Legea privind evaluarea integrității instituționale, prevede că agenții publici au dreptul de a fi informați cu privire la testele de integritate profesională realizate în privința lor; iar potrivit art.8, alin.(2), lit. e) din aceeași Lege, entitățile publice și organele de autoadministrare au următoarele obligații: de a informa agenții publici referitor la testele de integritate profesională realizate în privința lor.
11. Mai notează că, conform art.14, alin.(1) din aceeași Lege, decizia motivată de inițiere a testării integrității profesionale în cadrul evaluării integrității instituționale se ia de către instituția care evaluează integritatea instituțională și se autorizează de către instanța de judecată care este competentă în conformitate cu prevederile art.343⁶ CPC. Decizia motivată de inițiere a testării integrității profesionale și autorizarea sînt confidențiale pînă la transmiterea raportului privind rezultatele evaluării integrității instituționale entității publice sau organului de autoadministrare în conformitate cu art.18 alin. 5 din prezenta Lege.

12. Potrivit art.17 alin.(2) din aceeași Lege: materialele testelor de integritate profesională se verifică de către judecătorul din cadrul instanței de judecată care a autorizat decizia motivată de inițiere a testării integrității profesionale. În procesul verificării, judecătorul examinează respectarea de către testor a deciziei motivate, confirmă sau modifică propunerea instituției care evaluează integritatea instituțională cu privire la aprecierea comportamentului agentului public testat și constată rezultatele testării integrității profesionale în conformitate cu prevederile alin. (1).
13. Reclamantul susține că, cu privire la această procedură privind aprecierea rezultatului testului de integritate profesională, reclamantul, de asemenea, nu a fost informat prin notificare/citație sau alt mod, în vederea prezenței sale și pentru a-și apăra drepturile sale, fie personal, fie prin reprezentant, fiind astfel lipsit de posibilitatea de a prezenta probe sau combata cele constatate de către agenții statului (testorii), or legea nu stabilește că această procedură se desfășurează în lipsa persoanei vizate și fără participarea părților, motiv din care aprecierea testului de integritate de către instanța de judecată cu calificativul „negativ”, fără ca reclamantul să fie prezent la ședință, consideră că reprezintă o încălcare a dreptului la un proces echitabil.
14. Relevă că, jurisprudența Curții Europene cu privire la implicarea agenților sub acoperire și, mai exact, cu privire la utilizarea lor în calitate de agenți provocatori în cadrul procedurilor de investigație analizează și asimilează activitatea acestora cu acțiunile de instigare la comiterea de infracțiuni.
15. Susține că, în urma vizualizării înregistrării audio-video, se observă foarte clar că inițiativa de corupere a parvenit din partea agenților statului, testorilor, or testorii pe parcursul a aproximativ 5-7 minute au insistat asupra „rezolvării” cazului pe loc, de cel puțin 3 ori, ceea ce într-un final a dus la acceptarea sumei de bani oferite.
16. Astfel, din această înregistrare consideră că testorii nu s-au rezumat în a urmări în mod pasiv și stabili reacția și conduita reclamantului, așa cum prevede legea, dar ei au fost cei care au insistat asupra primirii banilor de către reclamant, iar această conduită a agenților statului este contrară atât prevederilor Legii privind evaluarea integrității instituționale nr.325 din 23.12.2013, cât și dreptului la un proces echitabil, or, deja sunt unanim cunoscute standardele CtEDO în privința probelor obținute prin provocare.
17. Având în vedere faptul că jurisprudența CtEDO este obligatorie pentru statele ce au ratificat CEDO, reclamantul a solicitat instanței de judecată aplicarea directă a Convenției Europene a Drepturilor Omului și jurisprudența sa, și să constate că procedura testării integrității profesionale ce l-a vizat pe Sergiu Buruiană este contrară dreptului la un proces echitabil.
18. Consideră reclamantul că, Comisia de disciplină a propus și șeful IPM a aplicat o sancțiune disciplinară neproportională față de reclamant, fără a se ține cont de faptul că ultimul anterior nu a fost sancționat disciplinar, indicii profesionali fiind dintre cei mai buni și având o reputație ireproșabilă.

19. Reclamantul solicită anularea ordinului IPM nr.275-p din 19.05.2020 și restabilirea lui Buruiană Sergiu în funcția de inspector principal al Inspecției pentru Protecția Mediului.

Poziția instanței de fond:

20. Prin hotărârea Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani din 29 octombrie 2020, s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de Buruiană Sergiu împotriva Inspectoratului pentru Protecția Mediului și terțului Centrul Național Anticorupție privind anularea actului administrativ individual defavorabil și restabilirea în funcția publică.

Solicitarea apelantului :

21. La 01 decembrie 2020, Buruiană Sergiu, a depus apel împotriva hotărârii instanței de fond, solicitând admiterea apelului declarat, casarea hotărârii instanței de fond și pronunțarea unei noi hotărâri prin care cerințele reclamantului să fie admise.
22. În cadrul examinării cauzei în instanța de apel, la data de 10 februarie 2021, din partea apelantului Buruiană Sergiu, reprezentat de avocatul Panțîru Victor, a fost înaintat demersul cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate și sesizarea Curții Constituționale în vederea verificării constituționalității textului „confirmă sau modifică propunerea instituției care evaluează integritatea instituțională cu privire la aprecierea comportamentului agentului public testat și constată, prin încheiere, rezultatele testării integrității profesionale” din art. 343⁸ alin. (2) Cod de procedură civilă, a art. 343⁸ Cod de procedură civilă în partea examinării rezultatelor testării integrității profesionale fără citarea și participarea agentului public testat și a textului „de către instituția care evaluează integritatea instituțională” din art. 343⁸ alin. (4) Cod de procedură civilă.

Aprecierea instanței de apel :

23. Audiind participanții la proces, studiind materialele cauzei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău, consideră că, cerere cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate și sesizarea Curții Constituționale, urmează a fi admisă, din următoarele considerente.
24. La 19 iulie 2018, Parlamentul Republicii Moldova a adoptat Codul administrativ, act legislativ publicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova la 17 august 2018, nr.309-320.
25. Potrivit art. 257 alin. (1) Codul Administrativ, prezentul act legislativ a intrat în vigoare la 01 aprilie 2019.
26. În conformitate cu prevederile art. 195 Cod Administrativ, procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepția art.169–171.

27. După cum rezultă din prevederile art. 12¹ alin. (1) și (2) CPC, în cazul existenței incertitudinii privind constituționalitatea legilor, a hotărîrilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărîrilor și ordonanțelor Guvernului ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze, instanța de judecată, din oficiu sau la cererea unui participant la proces, sesizează Curtea Constituțională. La ridicarea excepției de neconstituționalitate și sesizarea Curții Constituționale, instanța nu este în drept să se pronunțe asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, limitîndu-se exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții: a) obiectul excepției intră în categoria actelor prevăzute la art.135 alin.(1) lit.a) din Constituție; b) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia ori este ridicată de către instanța de judecată din oficiu; c) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei; d) nu există o hotărîre anterioară a Curții Constituționale avînd ca obiect prevederile contestate.
28. În corespundere cu prevederile art. 4 din Constituția RM, dispozițiile constituționale privind drepturile și libertățile omului se interpretează și se aplică în concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și cu celelalte tratate la care Republica Moldova este parte. Dacă există neconcordanțe între pactele și tratatele privitoare la drepturile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte și legile ei interne, prioritate au reglementările internaționale.
29. Prevederile art. 135 alin. (1) lit. a) din Constituția RM statuează că, Curtea Constituțională exercită, la sesizare, controlul constituționalității legilor și hotărîrilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărîrilor și ordonanțelor Guvernului, precum și a tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte.
30. Potrivit prevederilor art.20 din Constituția RM, orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime. Nici o lege nu poate îngredi accesul la justiție.
31. În corespundere cu art. 53 din Constituția RM, persoana vătămată într-un drept al său de o autoritate publică, printr-un act administrativ sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri, este îndreptățită să obțină recunoașterea dreptului pretins, anularea actului și repararea pagubei. Statul răspunde patrimonial, potrivit legii, pentru prejudiciile cauzate prin erorile săvîrșite în procesele penale de către organele de anchetă și instanțele judecătorești.
32. Conform prevederilor art. 54 alin. (1) și (2) din Constituția RM, în Republica Moldova nu pot fi adoptate legi care ar suprima sau ar diminua drepturile și libertățile fundamentale ale omului și cetățeanului. Exercițiul drepturilor și libertăților nu poate fi supus altor restrîngerii decît celor prevăzute de lege, care corespund normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional și sînt necesare în interesele securității naționale, integrității teritoriale, bunăstării economice a țării, ordinii publice, în scopul prevenirii tulburărilor în masă și

infracțiunilor, protejării drepturilor, libertăților și demnității altor persoane, împiedicării divulgării informațiilor confidențiale sau garantării autorității și imparțialității justiției.

33. Din sensul normelor de drept enunțate mai sus, instanța conchide că, sesizarea Curții Constituționale este admisibilă în situația în care, actul normativ este aplicat sau urmează a fi aplicat, în cauza concretă, în curs de examinare.
34. Colegiul Civil reține că, potrivit normei aplicabile în speța dată, partea apelantă invocă neconstituționalitatea textului „confirmă sau modifică propunerea instituției care evaluează integritatea instituțională cu privire la aprecierea comportamentului agentului public testat și constată, prin încheiere, rezultatele testării integrității profesionale” din art. 343⁸ alin. (2) Cod de procedură civilă, a art. 343⁸ Cod de procedură civilă în partea examinării rezultatelor testării integrității profesionale fără citarea și participarea agentului public testat și a textului „de către instituția care evaluează integritatea instituțională” din art. 343⁸ alin. (4) Cod de procedură civilă.
35. În consecință, urmare a examinării argumentelor și solicitărilor înaintate instanței de către apelantul Buruiană Sergiu, privind ridicarea excepției de neconstituționalitate în fața Curții Constituționale, prin prisma art. art. 1, 4, 8, 20, 53, 54 din Constituția RM, instanța constată întrunirea condițiilor stabilite de art. 12¹ alin. (1) și (2) CPC și consideră necesară admiterea cererii privind ridicarea excepției de neconstituționalitate și sesizarea Curții Constituționale.
36. În conformitate cu art. 12¹ CPC și art. art. 195, 230 Cod Administrativ, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău,

DISPUNE :

Se admite cererea apelantului Buruiană Sergiu, privind ridicarea excepției de neconstituționalitate și sesizarea Curții Constituționale, în vederea verificării constituționalității textului „confirmă sau modifică propunerea instituției care evaluează integritatea instituțională cu privire la aprecierea comportamentului agentului public testat și constată, prin încheiere, rezultatele testării integrității profesionale” din art. 343⁸ alin. (2) Cod de procedură civilă, a art. 343⁸ Cod de procedură civilă în partea examinării rezultatelor testării integrității profesionale fără citarea și participarea agentului public testat și a textului „de către instituția care evaluează integritatea instituțională” din art. 343⁸ alin. (4) Cod de procedură civilă.

Se expediază în adresa Curții Constituționale sesizarea apelantului Buruiană Sergiu.

Încheierea nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței
Minciuna Anatolie

COPIA
CORESPUNDE
CU ORIGINALUL

Judecător
Muruianu Ion

Judecător
Palanciuc Ecaterina

